

## Beleidsbrief Gelijke Kansen

### 1. Inleiding

De provincie West-Vlaanderen wenst een actief, inclusief en geïntegreerd gelijkekansenbeleid te voeren met nadruk op het bieden van kansen aan mensen ongeacht hun geslacht, huidskleur of afkomst, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, fortuin, leeftijd, geloof of levensbeschouwing, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, handicap of beperking.

Deze beleidsbrief 'gelijke kansen' moet de sectorale meerjarennota welzijn verder verduidelijken rond het thema gelijke kansen. Deze brief dient als communicatiemiddel met het beleid, 'de sectoren' en met de officiële inspraak- en adviesorganen. Immers, creëren van gelijke kansen, toezicht houden op de naleving ervan, beleidseffecten op dat vlak meten en blijven hameren op het belang van diversiteit, dat zal nog enige tijd een thema blijven –of het meer dan ooit worden – zodat de Provincie daar de komende jaren kan blijven op inzetten.

### 2. De provinciale meerwaarde van het provinciaal gelijkekansenbeleid.

De 12 strategische doelstellingen van de provincie voor 2007 – 2012 vormen de leidraad waarbinnen de deeldoelstellingen van het gelijkekansenbeleid zich situeren. Volgende strategische doelstellingen houden telkens rechtstreeks verband met de deeldoelstellingen die het gelijkekansenbeleid vooropstelt:

- Dienstbaar voor alle West-Vlamingen.
- Het welzijns-, sport-, onderwijs- en cultuuraanbod versterken.
- Beter voorbereiden, beter uitvoeren.
- Steeds professioneler werken.
- De omgevings- en leefkwaliteit verbeteren.

De specifieke meerwaarde van het gelijkekansenbeleid zit vervat in de volgende specifieke doelstellingen:

- Een kennispartner zijn; kennis delen, kennis vermeerderen.

Gelijke kansen hebben betrekking op verschillende doelgroepen en thema's. Vanuit deze verscheidenheid – vandaag nog gekenmerkt door gefragmenteerd overleg binnen de eigen doelgroep, het eigen werkveld en/of eigen doelstellingen - werpt de provincie (de cel gelijke kansen ) zich op als een partner die de gemeenschappelijke inzet van al deze actoren moet kunnen vatten. Hierbij is het noodzakelijk richting te kunnen geven aan wat zich aandient vanuit de diverse sectoren, bredere verbanden aan te kunnen tonen, gegevens (data) te verzamelen en ter beschikking te stellen, kortom over een zekere expertise te beschikken ten dienste van het werkveld. Daarbij kan het inzicht in de praktijk in sommige gevallen ook onderzoekswerk inhouden.

- Verhogen van de kansen en de mogelijkheden van diverse groepen door het opzetten van inspraakfora, vorming en sensibiliseringscampagnes.

Veel en grote doelgroepen informeren en vormen betekent intensief samenwerken met partners op het terrein. Naast breed informeren, vormen en sensibiliseren ( zelfs van de West-Vlaamse bevolking als geheel ) staat ook het zeer gericht werken naar één of meerdere deeldoelgroepen. Herhaling is steeds noodzakelijk omdat maatschappelijke sensibilisering en verandering zich niet realiseert 'als bij toverslag', maar een geleidelijk proces is. Naast dit werk naar de bevolking in het algemeen en naar bepaalde doelgroepen in het bijzonder is er ook een belangrijke informerende rol weggelegd voor het beleid.

- Iedereen volwaardig betrekken: participatie.

Participatie en waardecreatie gaan niet alleen over betrokkenheid van burgers, maar over samenwerken van alle betrokken partijen. Het gaat ook over een denken in termen van kansen in plaats van in termen van belemmeringen en beperkingen. In het gelijkekansenbeleid worden ervaringsdeskundigen en gebruikers dan ook bij het beleidsadvies en het opzetten van acties

betrokken. Tegelijk is dit dansen op een slappe koord . Enerzijds het louter aanhoren van de burger of de betrokken actoren (inspraak organiseren) zonder verplichtingen voor het beleid en anderzijds het daadwerkelijk gevolgen verbinden aan deze betrokkenheid van doelgroepen aan het beleid, dit binnen een context van een democratisch verkozen vertegenwoordiging in de provincieraad en de deputatie. Het spreekt vanzelf dat hier verwachtingen en belangen kunnen botsen, die op hun beurt gekanaliseerd moeten worden en de nodige uitleg moeten krijgen.

- Maatwerk leveren - Opmaken van transparante en eenduidige regelgeving en procedures inzake het welzijnsaanbod en een doelmatige en duidelijke communicatie met de klant in het kader van gelijke kansen voor elke burger.

Op tal van terreinen wordt het gelijkekansenbeleid ondersteund door gerichte, doordachte en aanwijsbare financiële ondersteuning van werkingen en projecten, naast andere vormen van ondersteuning, bij voorbeeld onder de vorm van logistieke bijstand.

### 3. Thema's & doelgroepen

#### 3.1 Armoede

- een kennispartner zijn

Armoedebestrijding is geen afgebakend terrein. Armoede beïnvloedt alle levensdomeinen. Bovendien is de bestrijding ervan een zaak van complementaire en gelijktijdige aanpak vanuit beleid –op alle niveaus, hulpverlening, middenveld, de maatschappij als geheel. Het is dan ook geen sinecure om door de bomen het bos nog te zien. De rol als kennispartner krijgt dan ook een invulling zowel intern als extern. Extern kan dit door open te staan voor vragen uit alle hoeken: studenten, externe overlegorganen of uitwisselingstafels, hulpverleners, ... Ook intern kan deze kennis aangewend worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld door deelname aan overlegmomenten; maar ook door de specifieke invalshoek van mensen in armoede binnen te brengen bij campagnes. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de campagne van klimaatwijken. Het is de bedoeling om de komende jaren meer en nieuwe aanknopingspunten vinden met andere diensten hierover.

- informeren, vormen en sensibiliseren

Over mensen in armoede leven nog steeds heel wat vooroordelen terwijl net een maatschappelijke verandering nodig is om armoede effectief te bestrijden.

De Provincie West-Vlaanderen heeft een samenwerkingsovereenkomst met vzw t'Hope –een vereniging waar armen het woord nemen. Een belangrijk onderdeel van deze samenwerkingsovereenkomst omhelst het geven van vorming door een tandem van een professionele medewerker en een opgeleide ervaringsdeskundige in de armoede en sociale uitsluiting. Deze vorming is gericht op een heel breed publiek van vrijwilligers, beleidsverantwoordelijken, hulpverleners, betrokkenen, ... en wordt aangeboden op maat én als open aanbod. In de toekomst willen we deze vorming verder uitdragen en specifiek tot bij bepaalde groepen brengen. In 2009 richten we ons naar OCMW-raadsleden. Ook zullen we een folder uitwerken en een promotiefilmpje maken om deze vorming verder bekendheid te geven.

Begin 2009 loopt de 10-daagse diepgaande vormingsreeks van Bindkracht ten einde, die met ondersteuning van Provincie West-Vlaanderen aangeboden werd aan hulpverleners.

Jaarlijks organiseert de Provincie West-Vlaanderen een studiedag over armoede en sociale uitsluiting. Op die manier willen we jaarlijks een actueel deelthema in de kijker brengen. In 2009 ligt de focus op de betekenis van arbeid en andere zinvolle dagbesteding.

17 oktober is de internationale dag van verzet tegen extreme armoede. Op deze dag worden enerzijds de slachtoffers van armoede herdacht, maar wordt ook een maatschappelijke oproep tot solidariteit gedaan. Dit wordt op Vlaams niveau georganiseerd. De Provincie West-Vlaanderen ondersteunt de plaatselijke acties.

2010 wordt het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Ook in West-Vlaanderen willen we de kans grijpen om armoede en armoedebestrijding in de kijker te stellen.

- organiseren van participatie

In 2007 en 2008 heeft de focus sterk gelegen op het organiseren van participatie binnen het West-Vlaamse armoedebeleid. Dit gebeurt op twee manieren. Enerzijds wordt via de samenwerkingsovereenkomst met t'Hope vzw de vereniging en ook specifiek een ervaringsdeskundige betrokken bij het Provinciaal beleid. Dat gebeurt via overleg, maar ook door deelname en betrokkenheid bij concrete dossiers, werkgroepen en acties. De komende jaren willen we dit aanbod beter bekend maken binnen het provinciebestuur zodat deze ervaringskennis ook benut kan worden bij andere diensten en projecten.

Het provinciaal armoede-overleg brengt verenigingen waar armen het woord nemen en welzijnsschakels bijeen, telkens met vertegenwoordigers van mensen in armoede als vrijwilligers niet-in-armoede of professionelen. Ook ATD Vierde Wereld neemt hieraan deel. Enerzijds worden hier vanuit de provincie vragen, voorstellen, acties naar voren gebracht en afgetoetst. Anderzijds vangen we signalen op waar we terug mee aan de slag gaan. Daarnaast wordt studiedag georganiseerd vanuit een steeds verder gaande participatie van mensen in armoede, vanuit dit overleg en een aparte werkgroep die hieruit ontstaan is. Dit overleg verdiepen, de contacten met de verenigingen en welzijnsschakels warm houden en waar mogelijk verder uitbouwen, ... is een weg van lange adem waar we de komende jaren verder werk zullen van maken.

- maatwerk leveren

Dit gebeurt vooral door het financieel ondersteunen van initiatieven die andere deeldoelstellingen bevorderen. Hierbij denken we aan de samenwerkingsovereenkomst met t'Hope vzw en het ondersteunen van de lokale initiatieven rond 17 oktober.

### 3.2 Gender

Het ijveren voor gelijke rechten voor vrouwen en mannen... het was een van de eerste pijlers en bestaansredenen van het gelijkheidsbeleid. De voorbije decennia is er op verscheidene vlakken juridische gelijkheid verworven voor vrouwen en mannen. Maar het gelijkheidsbeleid mag niet stilvallen want meer juridische gelijkheid impliceert niet automatisch maatschappelijke gelijkheid. Er is nog een lange weg te gaan. Denken we maar aan de loonkloof tussen vrouwen en mannen, het glazen plafond voor vrouwen, de ondervertegenwoordiging van vrouwen in adviesraden, het onbegrip voor mannen die halftijds willen werken voor hun gezin...

De basis voor het provinciale genderbeleid is de samenwerking tussen de provincie en Gelijke Kansen in Vlaanderen (Minister Van Brempt). De provinciale coördinatoren gelijke kansen van de Vlaamse provincies komen op regelmatige basis samen in Brussel om informatie en good practices uit te wisselen. Sinds 2006 wordt er een gezamenlijke jaardoelstelling bepaald, die provinciaal ingevuld kan worden.

- kennispartner zijn

Het is belangrijk voor de komende jaren om ook de kleinere gemeenten te ondersteunen in hun genderbeleid. De Provincie kan een actief kennisaanbod formuleren naar de steden en gemeenten, waarop vrijblijvend kan gereageerd worden. De expertise die opgedaan werd in de centrumsteden kan hierbij als basis dienen.

- informeren en sensibiliseren

In 2009 vindt de Nationale Vrouwendag plaats in Roeselare, traditiegetrouw op 11 november. Dit is een samenwerkingsverband tussen het VrouwenOverlegKomitee, de Stad Roeselare en de Provincie West-Vlaanderen. Aan dit evenement nemen jaarlijks 1.500 à 2.000 mannen en vrouwen deel. Dankzij de media-aandacht voor de Vrouwendag bereiken we uiteraard nog heel wat meer mensen, in gans België. De workshops worden allemaal uitgewerkt door werkgroepen, die samengesteld worden uit lokale ambtenaren en vrijwilligers. De participatie is hier bijgevolg manifest aanwezig.

Naast de Vrouwendag, die jaarlijks een andere provincie aandoet, worden er op 8 maart activiteiten georganiseerd in het kader van de Internationale Vrouwendag, waarbij er aandacht is voor de vrouw in andere culturen. In alle centrumsteden zijn er activiteiten gepland. Dit varieert

van een lezing door Marleen Temmerman in Roeselare tot een Internationale Vrouwenwandeling in Kortrijk.

Naast een groot evenement zoals de Vrouwendag, willen we ook blijven inzetten op acties die de combinatie arbeid en gezin faciliteren. Meer en meer mannen en vrouwen hebben nood aan ondersteuning om een job en een gezin optimaal te kunnen combineren. Het stereotiepe rollenpatroon zorgt immers nog steeds voor heel wat onbegrip en onrealistische verwachtingen en dit in tegenstelling tot de maatschappelijke realiteit: er zijn heel wat alleenstaande ouders, vaders die halftijds willen werken, meer en langer werkende grootouders, ... De komende jaren willen we verder op zoek gaan naar een geschikte, al dan niet bestaande, methodiek om als provincie in te spelen op deze complexe maatschappelijke uitdagingen.

- vorming

In 2008 werd gewerkt rond evenwichtige participatie van tenminste mannen en vrouwen in adviesraden (de zogenaamde 2/3 regel), in het kader van de overeenkomst van de provincies met Gelijke Kansen in Vlaanderen. Het eindrapport van het onderzoek naar de evenwichtige participatie zal in 2009 voorgesteld worden aan alle lokale besturen. Ook de komende jaardoelstellingen zullen telkens teruggekoppeld worden naar de doelgroep en andere betrokkenen, afhankelijk van het opgelegde thema. Afhankelijk van de respons hierop kunnen specifieke vormen ontwikkeld en aangeboden worden.

- organiseren van participatie

De jaardoelstelling 2009 werd nog niet vastgelegd maar in 2009 zal er waarschijnlijk verder gewerkt worden rond de evenwichtige participatie van tenminste vrouwen en mannen in adviesraden, voortbouwend op de jaardoelstelling van 2008. In 2008 werd een onderzoek gevoerd naar knelpunten en goede voorbeelden bij een steekproef van West-Vlaamse steden en gemeenten. De resultaten worden gebundeld en voorgesteld aan alle lokale besturen in 2009. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt een instrument opgesteld om de evenwichtige participatie van tenminste vrouwen en mannen in adviesraden te bevorderen.

### 3.3 Beleid ter bestrijding van geweld

De Provincie West-Vlaanderen voert sinds 1991 een actief beleid ter bestrijding van intrafamiliaal geweld. Intrafamiliaal geweld omvat elke vorm van fysiek, psychisch, seksueel of economisch geweld tussen leden van een zelfde familie, ongeacht hun leeftijd.

Het bestaande samenwerkingsverband tussen het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen –een Federaal instituut dat de gelijkheid tussen mannen en vrouwen bevordert en discriminaties op basis van geslacht bestrijdt- en de Provincie West-Vlaanderen vormt de ruggengraat om dit beleid verder vorm te geven, want partnergeweld stopt niet aan de provinciegrenzen. De provinciale coördinatoren van alle Belgische provincies komen op uitnodiging van dit beleidsniveau op regelmatige basis samen in Brussel om informatie en good practices uit te wisselen.

Dat een beleid inzake geweld nodig blijft, blijkt overduidelijk uit de cijfers. Wereldwijd wordt 1 vrouw op 3 mishandeld door haar partner. In België is dit 1 vrouw op 7 en 1 man op 40. Kinderen zijn vaak machteloze getuigen van dit partnergeweld of delen zelf in de klappen. Preventie van huiselijk geweld en optimaliseren van de opvang en hulpverlening van slachtoffers en daders blijft bijgevolg een noodzakelijke taak binnen onze provincie.

Sinds 2008 is ook ouderenmis(be)handeling opgenomen binnen het thema intrafamiliaal geweld. Onder ouderenmis(be)handeling verstaan we 'al het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere (+55 jaar) staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid'. Het convenant tussen de Vlaamse Overheid en de Provincie West-Vlaanderen, dat ondertekend werd in januari 2008, vormt hierbij de leidraad.

- informeren en sensibiliseren

Naast de professionele partners richten we ons ook op de West-Vlaamse bevolking. We sensibiliseren en informeren de burgers over intrafamiliaal geweld en ouderenmis(be)handeling, om het maatschappelijk draagvlak tegen geweld te bestendigen en te verruimen. We bereiken de bevolking rechtstreeks door de witte lintjescampagne, brochures en projecten. Daarnaast bereiken we deze doelgroep onrechtstreeks via de bovenvermelde samenwerking met de professionele partners.

De witte lintjescampagne loopt jaarlijks van 25 november tot 6 december. De campagne roept elke West-Vlaming op om een wit lintje op te spelden en zo een signaal te geven dat intrafamiliaal geweld niet getolereerd wordt. In 2008 werden meer dan 10.000 lintjes verdeeld. In 2009 willen we dit aantal verdubbelen en ook meer verspreiden op plaatsen waar heel wat West-Vlamingen sowieso komen, bijv. bibliotheken en scholen. De campagne is een laagdrempelige manier om mensen te informeren rond geweld.

De voorbije jaren zijn een aantal waardevolle brochures ontwikkeld, waaronder 'Waarheen als slachtoffer van een misdrijf'. Dit is uitgewerkt per arrondissement en bevat informatie over politie, justitiehuis, CAW, ... Kortom: een wegwijzer voor slachtoffers, zeker noodzakelijk in het complexe netwerk van hulpverlening, politie en justitie. In 2009 worden deze brochures geüpdatet en opnieuw verspreid. Zo ook voor de crisiskaart, die in een handiger formaat wordt herwerkt en wordt verdeeld in 2009. Daarnaast is er in 2008 een folder opgemaakt voor kinderen van 6 tot 12 jaar, die getuige zijn van geweld in het gezin. De contactadressen zijn momenteel enkel voor de regio Brugge maar uit de evaluatie en overleg met andere regio's wordt geëxploreerd of dit een meerwaarde kan betekenen voor de ganse provincie.

Projecten worden eveneens aangewend om mensen te informeren. Het project "Be hip, don't hit" richt zich op adolescenten en wil preventief werken rond partnergeweld. Dit project loopt momenteel in het arrondissement Veurne en biedt de toneelvoorstelling Tiran-nie-soe aan in combinatie met een rugzak met informatie. Het komende jaar zullen we de meerwaarde van dit project evalueren bij de doelgroep (jongeren/scholen) en bekijken of dit kan uitgebreid worden naar de rest van de provincie.

- vorming

Een belangrijke taak binnen de bestrijding van huiselijk geweld is het uitwerken en aanbieden van vorming aan professionele partners en burgers. We beogen jaarlijks een grotere studiedag te organiseren. Voor 2009 werken we een studiedag uit rond stalking en dit op vraag van het begeleidingscomité geweld. Hiervoor werken we samen met de vzw Zijn. Dit kan gekoppeld worden aan een affichecampagne 'Stop Stalking'.

In 2009 willen we eveneens een studiedag uitwerken rond ouderenmis(be)handeling. We overleggen hiervoor met de betrokkenen (SIT's, Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling, ...) om de vragen en noden te exploreren.

- organiseren van participatie

Om het beleid inzake intrafamiliaal geweld in te vullen, werken we samen met een aantal belangrijke professionele spelers op het veld. Het gaat om de slachtofferwerking binnen politie, justitie en hulpverlening. Overleg en netwerkvorming met deze partners is essentieel om tot een gedragen beleid te komen. Politie en justitie werken per gerechtelijk arrondissement, met name: Veurne, Ieper, Brugge en Kortrijk. In het arrondissement Veurne en Ieper is er reeds een samenwerkingsprotocol tussen deze betrokkenen ondertekend, gecoördineerd door de provincie. In Kortrijk ligt het protocol voor ter ondertekening en in Brugge wordt momenteel nagedacht over een nieuw protocol.

De lokale vertegenwoordigers uit al deze sectoren zijn verenigd in het begeleidingscomité geweld, dat provinciaal opgericht en gecoördineerd wordt. Het begeleidingscomité wordt geïnformeerd over de activiteiten van de provincie en kan zelf ook voorstellen formuleren of tekorten binnen onze werking aankaarten.

We nemen zoveel mogelijk deel aan bestaande overlegstructuren, zoals de arrondissementele raden. Dankzij ons netwerk kunnen we inspelen op de vragen en noden van de partners en dit onder meer door middel van vorming, werkgroepen, projecten en publicaties.

### 3.4. Holebi's

Algemeen wordt aangenomen dat 5 à 10% van de bevolking holebi is. Voor West-Vlaanderen betekent dit dat er meer dan 55.000 holebi's zijn.

- kennispartner zijn

In 2009 maar ook de jaren daarop willen we kennispartner zijn voor de lokale besturen en hen informatie aanbieden hoe ze holebi's kunnen laten participeren in hun gemeente of stad. We willen ook onze expertise delen en uitbreiden inzake specifieke thema's, bijvoorbeeld holebi-ouderschap, holebi's met een handicap, ouder wordende holebi's.

- informeren en sensibiliseren

De holebibeurs Holebi@west, die plaatsvond in 2008, heeft heel wat nieuwe holebi's geïnformeerd over de holebiverenigingen in onze provincie. Om het grotere publiek te bereiken, moeten we echter een actievere campagne doen. In 2009 wordt de publicatie 'het ABC van de holebicultuur' gedrukt, waarin heel waardevolle informatie is opgenomen voor holebi's, hun omgeving, leerkrachten, jeugddiensten, ... De brochure wordt verspreid over gans onze provincie en biedt correcte en duidelijke informatie.

- vorming

De Holebifederatie staat in voor vorming voor en over holebi's. Dankzij ons netwerk is er voldoende ruimte voor de Holebifederatie om dergelijke vorming te organiseren binnen onze provincie.

- organiseren van participatie

De West-Vlaamse holebiverenigingen hebben zich verenigd in het Holebi Overleg West-Vlaanderen (HOW). Door deel te nemen aan het overleg krijgen we een zicht op de bestaande verenigingen en de lacunes in het holebibeleid. Uit de deelname aan de HOW kwam bijvoorbeeld de holebibeurs Holebi@west in 2008.

Naast de HOW en de Holebifederatie is er ook de vzw Polaris, die een Regenbooghuis wil uitbouwen in West-Vlaanderen en hiervoor een subsidie vraagt van de Provincie West-Vlaanderen. Naast een ontmoetingsplaats voor holebi's, wil Polaris ook de burgers informeren en de holebi's zichtbaar maken in onze provincie. In 2009 worden de gesprekken met Polaris voortgezet, om de mogelijkheden en beperkingen van een samenwerking verder onder de loep te nemen.

### 3.5 Jong & oud (inspraak)

Wat jongeren betreft : West-Vlaanderen heeft een fijnmazig en kwalitatief netwerk van jeugdwerking en jeugdhulpverlening en dit zal een belangrijk instrument blijven in het verlenen van bijstand aan kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie of uit een andere leefcultuur.

Het feit dat de provinciale jeugddienst ingebed is in de dienst welzijn en de gedeputeerde voor welzijn ook voor jeugd bevoegd is wijst op de permanente aandacht voor gelijke kansen voor jongeren en hun toegankelijkheid.

- organiseren van participatie

De provinciale jeugdraad geeft advies inzake jeugdbeleid. Men denkt er na over allerlei aspecten die verband houden met het leven van jongeren. Daarnaast werkt de jeugdraad ook zelf eigen initiatieven uit. De provinciale jeugdraad plant momenteel specifieke acties in het kader van 'Jeugd tegen armoede', aansluitend op het algemeen armoedebeleid van de provincie. De rode draad van het provinciaal jeugdbeleid was en is nog steeds : inclusief, toegankelijk en gedifferentieerd werken. Inclusie wijst op een open opstelling van elke vorm van jeugdwerk en jeugdbeleid naar alle jongeren, zonder onderscheid of 'handicap'. Gelijke kansen creëren voor alle kinderen en jongeren binnen het jeugdwerk kan o.a. door :

- ✓ Het geven van extra impulsen aan het reguliere aanbod om hun werking open te stellen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren.
- ✓ Bestaande reguliere jeugdwerkingen, die open willen staan en moeite willen doen voor maatschappelijk kwetsbare jongeren, begeleiden naar een 'optimale' aanpak.
- ✓ Doelgroepgerichte jeugdbewegingen de mogelijkheid geven hun know-how over te dragen naar andere jeugdbewegingen

Er is binnen de bestaande reglementering dan ook een bijzondere aandacht voor het jeugdwerk dat in hoge mate gericht is op het werken met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren met een handicap.

Er zal een provinciaal 'inclusiecentrum inzake jeugdbeleid' gecreëerd worden met als opdracht een aanspreekpunt te vormen voor lokale besturen en organisaties i.v.m. de toegankelijkheid van het jeugdwerk, het verzamelen en verspreiden van know-how in dit verband en het ondersteunen en begeleiden van initiatieven met betrekking tot inclusie

- maatwerk leveren

het reglement op de ondersteuning van de programmatie van West-Vlaamse producties voor kinderen en jongeren werd de bepaling opgenomen dat de voorstelling van de desbetreffende producties toegankelijk moeten zijn voor alle kinderen en jongeren.

De toegankelijkheid van de West-Vlaamse jeugdverblijfcentra is voorwaardelijk voor de subsidiëring, met een tussenkomst van 40% voor de bijkomende toegankelijkheidskosten.

"Jeugdwerkorganisaties die zich richten tot maatschappelijk kwetsbare jongeren" kunnen, na erkenning door de provincie, een jaarlijkse subsidiëring ontvangen, op basis van de secretariaatskosten, kosten voor duurzaam materiaal, personeelskosten en werkingskosten. (Subsidiëring van het eerstelijnsjeugdwerk en de jeugddienstverlening en het tweedelijnsjeugdwerk en de jeugddienstverlening).

"Projectbetoelaging" is mogelijk, wanneer er een regionale uitstraling naar jongeren is. Elk gesubsidieerd project moet trouwens een inclusief karakter hebben.

Het nieuwe provinciale reglement inzake de subsidiëring van grensoverschrijdende uitwisselingsprojecten voorziet een verhoging van het subsidiebedrag voor leerlingen uit het buitengewoon onderwijs en voor personen die maatschappelijk kwetsbaar zijn Intergemeentelijke jeugdwerkinitiatieven worden gesubsidieerd als zij zich laten begeleiden door een organisatie die gespecialiseerd is in inclusief werken. Inclusie moet dus het doel zijn van die intergemeentelijke initiatieven.

Ten aanzien van 'opvoedingsondersteuning' kan de provincie een regisseursrol op zich nemen zodat iedere jongere en zijn/haar netwerk correct worden verwezen. Dit door het ontwikkelen van instrumenten ( educatieve pakketten) en door te inventariseren. Ook een bestaande methodiek als 'contactsleutels' moet hier een plaats krijgen. De VVP-beleidscommissie welzijn verbond zich ertoe om vanaf 2009 in alle vijf de provincies daartoe minstens een anderhalve voltijds equivalent en €25.000/jaar aan werkingsmiddelen in te zetten.

Wat ouderen betreft :

- organiseren van participatie

Het West-Vlaams Overleg Adviesraden van Senioren (WOAS) is een platform voor de lokale (gemeentelijke) seniorenadviesraden (Sar) terecht kunnen met gemeentee overstijgende beleidskwesties.. De doelstellingen van WOAS zijn driedelig en blijven aldus bestaan:

- ✓ De kwaliteit van de gemeentelijke inspraakorganen verbeteren
- ✓ Door vernieuwende initiatieven de inspraakmogelijkheden van senioren realiseren
- ✓ Leden van diverse Sars (seniorenadviesraden) en ouderenorganisaties samen brengen om ervaringen te delen.
- ✓ In de schoot van het WOAS gemeentelijk ouderenbeleidsplan (behoefteonderzoek, verwerkingssoftware, draaiboek en begeleiding). Dit blijft de komende periode.

Daarnaast is de provinciale ouderenadviesraad (POAR) opgericht. De opdracht van deze raad wordt als volgt omschreven :

- ✓ Op eigen initiatief of op vraag van de deputatie adviezen aan die deputatie verlenen die ouderen aanbelangen.
- ✓ Meewerken aan het provinciaal ouderenbeleid
- ✓ Eigen adviezen aan derden formuleren
- ✓ Samenwerking en overleg stimuleren binnen de ruimere ouderensector.

Ondertussen werden in van de 64 West-Vlaamse gemeenten senoiëradviesraden (Sar) geïnstalleerd. Zij doen eigenlijk hetzelfde als de POAR, maar op lokaal, gemeentelijk niveau.

In de sectie zorg is men net nu bezig met een hervorming en ene inhoudelijk plan voor deze organen.

### 3.6 Minderheden

Op Vlaams niveau is de minderhedensector volop in beweging.

Op 3 september 2008 verscheen het 'Decreet betreffende het Vlaams integratiebeleid' van minister Marino Keulen<sup>1</sup>, dit met het doel om te komen tot een betere afstemming van de actoren in het integratiebeleid en een verhoging van de efficiëntie en de effectiviteit van dat beleid. De geest van het decreet is dat etnisch culturele minderheden niet langer als een aparte doelgroep beschouwd worden maar opgenomen worden in één grote 'kansengroep'.

Het PIC ( Provinciaal Integratiecentrum –sinds november '08 de SOM vzw ) bezit expertise in het werken met etnisch-culturele minderheden. De provincie bezit expertise met betrekking tot personen met een handicap, holebi's, armen... Momenteel vervult het SOM taken die complementair zijn aan die van de sectie gelijke kansen. Er is een meerwaarde te vinden in een intensere samenwerking tussen de SOM vzw en de provincie in het laten versmelten van doelgroepen. Bij voorbeeld de 'Internationale Vrouwendag', waarbij de doelgroep 'vrouwen' (provincie) samen komt met de doelgroep 'allochtonen' (SOM). Hiermee komen zowel deSOM vzw als de provincie tegemoet aan de visie van het gelijkekansendecreet en het integratiedecreet.

- informeren, vormen en sensibiliseren

Het voorgaande geldt ook rond de concrete acties. in die zin vormt 'Sterk Divers', waarbij een prijs wordt gegeven aan een diversiteitsproject in de provincie daar een voorbeeld van.

Jaarlijks wordt de 'Dag van de Inburgeraar ' georganiseerd, door de provincie, in nauwe samenwerking met de SOM en het kabinet van minister Keulen. Op deze feestelijke dag worden de inburgeraars (personen die het inburgeringstraject succesvol doorlopen hebben) in de bloemetjes gezet.

- Maatwerk bieden

Tussen de SOM en de provincie (diversiteitswerking )wordt voor 2009 een samenwerkingsovereenkomst afgesloten, in afwachting van een meerjarenconvenant voor 2010 tot 2014. Regelmatig overleg en een wederzijdse informatie-uitwisseling naast planning en advies staan in deze samenwerkingsovereenkomst ingeschreven en zullen de basis vormen voor een volgende samenwerkingsovereenkomst

Minister Keulen voorziet in een Vlaamse centrale dienst voor sociaal telefoontolken en sociaal vertalen. Daarnaast moet een sociaal tolk- en vertaaldienst per provincie een goede territoriale dekking binnen de provincie garanderen, eventueel met antennes waar bepaalde concentraties worden vastgesteld. In Antwerpen, Brussel en Gent, waar de behoeften veel groter zijn, wordt deze service bovenop de provinciale dienst georganiseerd. Deze waardevolle werking, waarin de provincie substantieel investeert, moet een grotere kenbaarheid en uitstraling krijgen.

---

<sup>1</sup> Vlaams minister van Wonen, Inburgering, Stedenbeleid en Binnenlands bestuur

Met projectsubsidies ondersteunt de provincie initiatieven van/voor etnisch-culturele minderheden die een provinciaal of een bovenlokale draagwijdte hebben.

Op aangeven van de Vlaamse woonwagencommissie en na overleg met de steden Kortrijk, Roeselare, Brugge, Oostende en Ieper werd voorzien in woonwagen- en doortrekkersterreinen in het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Kortrijk heeft daar reeds concreet werk van gemaakt, de provincie bewaakt en streeft verder naar een regionale spreiding van nieuw op te richten of te renoveren terreinen. De provincie ondersteunt met een éénmalige subsidie de infrastructuurwerken die desgevallend nodig zijn.

### 3.7 Toegankelijkheid

Investeren in toegankelijkheid is investeren in een duurzame en kwaliteitsvolle samenleving. Ook de provincie West-Vlaanderen wil blijven investeren in een toegankelijke leefomgeving voor iedereen. We streven hierbij naar integrale toegankelijkheid: een onafhankelijke en gelijkwaardige bereikbaarheid, betreedbaarheid en bruikbaarheid voor iedereen.

- kennispartner zijn

#### *Huidige werking*

- Het Steunpunt toegankelijkheid vervult een belangrijke beleidsmatige signaalfunctie. We richten ons tijdens het interprovinciaal overleg op het Vlaams Steunpunt Toegankelijkheid en trachten provinciale initiatieven of knelpunten op een ruimer forum te brengen. Daarnaast richten we ons via diverse kanalen en acties op de lokale besturen, het West-Vlaamse werkveld en de gebruiker. Maar het Steunpunt bepleit ook systematisch de aandacht voor toegankelijkheid in de alledaagse praktijk binnen het bestuur.

#### *Jaarplan 2009 en aandachtspunten toekomst*

- Binnen het jaarthema 'Toegankelijkheid van informatie' wil de provincie West-Vlaanderen zich het komende werkjaar inzetten om hieromtrent het goede voorbeeld te geven. Na grondig onderzoek en research en op basis van overleg met experts en ervaringsdeskundigen zullen diverse acties en initiatieven ontwikkeld worden die de provincie, als informatieverstrekker bij uitstek, zullen doen evolueren naar een bron van toegankelijke informatie. Het toegankelijk maken van informatie wordt opgesplitst in vier onderdelen: het toegankelijk maken van drukwerk, digitaal aangereikte informatie, bewegwijzering en onthaal.

- informeren, sensibiliseren en vormen

#### *Huidige werking*

- Als één van de coördinatiepunten binnen de intermediaire toegankelijkheidswerking staat het Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid ook in voor het verzamelen, registreren en verstrekken van informatie.

#### *Jaarplan 2009 en aandachtspunten toekomst*

- De Provinciale Stedenbouwkundige Verordening inzake Toegankelijkheid is sinds april 2007 in voegen. Er rijzen echter nog heel wat vragen bij de gebruiker (bouwheren, architecten, ...). Daarom blijft het Steunpunt de nodige aandacht besteden aan de verdere ondersteuning en begeleiding inzake de verordening, ondermeer door een vorming voor stedenbouwkundige ambtenaren.

- Met het project Zon, zee ... zorgeloos wordt gestreefd naar een toegankelijk strand voor iedereen. Hiertoe worden op de stranden ondermeer volgende zaken voorzien: een toegankelijke weg vanaf de dichtstbijzijnde halte van de kusttram, voldoende voorbehouden parkeerplaatsen in de directe omgeving, een rolstoeltoegankelijk toilet en een toegankelijke douche met omkleedruimte, mogelijkheid om strandrolstoelen te ontlenen, een verhard pad op het strand, ... Daarnaast wordt ook de mogelijkheid geboden om gebruik te maken van extra assistentie. Het

Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid zal ook in de komende jaren ijveren voor een uitbreiding van initiatiefnemers hieromtrent en zal zich ook ten volle inzetten voor de verdere bekendmaking van dit project.

- Het Steunpunt blijft gebouwen, zowel provinciale als niet-provinciale, onderwerpen aan een screening inzake toegankelijkheid (uitgevoerd door Westkans vzw). De vergaarde kennis wordt ontsloten via de website van Toegankelijk Vlaanderen en via een handboek met een aantal tips, handvaten en goede praktijkvoorbeelden.

- De richtlijnen omtrent 'Toegankelijkheid van informatie', het jaarthema in 2009, zullen uitgedragen worden naar andere besturen zodat ook zij het goede voorbeeld kunnen geven en op die manier de burger nog meer van dienst kunnen zijn.

- organiseren van participatie

#### *Huidige werking*

- Inspraak en participatie blijven een belangrijk beleidsthema binnen de toegankelijkheidswerking. Via het Toegankelijkheidsplatform wensen wij een wederzijdse uitwisseling te stimuleren.

#### *Jaarplan 2009 en aandachtspunten toekomst*

- Het toegankelijkheidsplatform zal ook in de komende jaren verder fungeren als forum waarop relevante informatie kan worden uitgewisseld en samenwerking kan worden gerealiseerd. Er zal extra aandacht besteed worden aan de werking en de samenstelling.

- maatwerk bieden :
- toegankelijk maken van een substantieel deel van de gebouwen die opengesteld worden voor het publiek, dit via provinciale stimuli en reglementering.

#### *Huidige werking*

- Het Steunpunt volgt de praktische uitwerking van het subsidiereglement als voorwaarde bij het bekomen van een provinciale subsidie voor de infrastructuur van voorzieningen en diensten in de sector welzijn en jeugd verder op.

#### *Jaarplan 2009 en aandachtspunten toekomst*

- Het PST zal ook dit jaar een aantal gebouwen onderwerpen aan een screening inzake toegankelijkheid (uitgevoerd door Westkans vzw). Voor het komende werkjaar wordt gekozen voor horecazaken aan de kust. Deze activiteiten zullen aansluiten bij het project dat door Westkans werd ingediend het Kustactieplan. De vergaarde kennis zal worden ontsloten via de website van Toegankelijk Vlaanderen en via een handboek met een aantal tips, handvaten en goede praktijkvoorbeelden.

- Ook binnen het jaarthema 'Toegankelijkheid van informatie' zullen lokale besturen op concrete financiële ondersteuning kunnen rekenen.

- Daarnaast kan ook Westkans vzw, doorheen de nieuwe samenwerkingsovereenkomst, kunnen rekenen op verdere financiële ondersteuning.

#### **4. Algemene contexten over doelgroepen en thema's heen en regelgeving.**

Impulsreglement. In het voorjaar 2009 zal aan de provincieraad een nieuw provinciaal reglement voorgesteld worden voor de subsidie van éénmalige projecten waarbij diensten, organisaties of verenigingen hetzij samen met een partner, hetzij in functie van verschillende doelgroepen projecten kunnen indienen. Kortom, de ingediende projecten moeten de bestaande grenzen tussen sectoren doorbreken. Deze projecten zullen worden beoordeeld door een adviesgroep, die een voorstel aan de deputatie voorlegt.

Een begeleidingscomité gelijke kansen. Het begeleidingscomité 'gelijke kansen' , momenteel bevolkt door gelijke kansenambtenaren van de centrumsteden, wordt uitgebreid naar de andere gelijke kansen doelgroepen en met ambtenaren uit kleinere kernen. Het is de bedoeling om op termijn in dit comité een vorm van intervisie te realiseren rond gelijke kansen. Het zou een ambtenarenoverleg blijven, waar doelgroepvertegenwoordigers op kunnen worden uitgenodigd naar gelang de behandelde thema's.

Het Participatiedecreet van het Vlaams departement voor cultuur, jeugd, sport en media (18 januari 2008) wil de participatie van een breed publiek en van kansengroepen bevorderen. Naast het aspect van een hefboom te willen zijn voor meer gemeenschapsvorming wil dit decreet een stevige partner worden voor kansengroepen. Investerings worden in het vooruitzicht gesteld om via lokale netwerken van armoedeverenigingen, OCMW's en gemeentelijke diensten de participatie bij mensen in armoede te stimuleren. Er komt een nieuwe participatie-instelling om de participatie van kansengroepen in het algemeen aan te wakkeren en een algemene projectregeling wil goede, vernieuwende projecten zien ontstaan die inzetten op deze kansengroepen. Het gaat om een 'flankerend' decreet, dat zich niet tot een specifieke sector richt. Het spreekt vanzelf dat onderzocht zal worden hoe de provincie in functie van dit decreet sectoren bij elkaar kan brengen en stimuleren tot initiatief, waarbij de provincie desgevallend een partner kan zijn.

Het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid van 10 juli 2008 schept het kader voor het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Het wil discriminatie voorkomen en bestrijden (zie ook de antidiscriminatiewet van 25 februari 2003 ), de voorwaarden creëren opdat iedereen volwaardig kan participeren aan de Vlaamse samenleving en gelijke kansen bewerkstelligen van sociale groepen die geconfronteerd worden met achterstelling en uitsluiting. Binnen dit decreet is voorzien in de oprichting van gelijkebehandelingsbureau's in de centrumsteden. Naast het verlenen van bijstand aan slachtoffers van discriminatie, door middel van onderhandelen en bemiddelen, moeten deze gelijkebehandelingsbureau's ook lokale overheden en maatschappelijke sectoren stimuleren tot het voeren van een beleid ter voorkoming en bestrijding van discriminatie. Er werd in het decreet geen rol voorzien voor de provincie. Anderzijds is er het feit dat Westkans vzw, het West-Vlaamse bureau voor gelijke kansen en toegankelijkheid, erkend is als meldpunt voor discriminatie door Gelijke Kansen Vlaanderen. Tevens is er een vormingsopdracht voorzien bij de gelijkebehandelingsbureau's, die wellicht wel beter centraal wordt georganiseerd. Het is alvast duidelijk dat in de loop van de komende jaren één en ander praktisch en goed georganiseerd zal moeten worden, in samenspraak tussen verschillende actoren, de centrumsteden en Westkans vzw.

## **5. Conclusie**

De uitdaging in het gelijke kansenbeleid situeert zich binnen de bestaande versnippering tussen diverse kansengroepen die tot meer cohesie moet begeleid worden. Mensen die tot verschillende kansengroepen behoren botsen tegen dezelfde glazen plafonds. Dit klinkt vanzelfsprekend en toch is dit tegelijkertijd zeer moeilijk te vatten. Er bestaat geen traditie van samenwerking, er zijn te weinig fora waar deze gezamenlijke belemmeringen geuit kunnen worden. Toch zijn armen zowel mensen die ziek worden, of een beperking hebben, migranten zijn (vrouwen in het bijzonder), of laaggeschoolde jongeren en senioren. Beperkte toegankelijkheid van informatie is zowel een probleem van armen, maar ook van mensen met een (mentale) beperking, ouderen voor wie de maatschappij veel te ingewikkeld is geworden en zogenaamde 'nieuwe Belgen'. De combinatie arbeid en gezin is voor elke doelgroep een uitdaging.

Het provinciale gelijkekansenbeleid kan hier een bijzondere rol opnemen, aanvullend en versterkend ten overstaan van de bestaande overlegstructuren bij de diverse kansengroepen binnen de provincie. Een dergelijk 'cohesiebeleid' kan gemeenschappelijke noden detecteren en versterken. Diversiteit leidt op die manier tot meer solidariteit, meer leefbaarheid.

Mevrouw Marleen Titeca-Decraene, gedeputeerde voor economie, streekontwikkeling, sport en extern gelijkekansenbeleid

De heer Dirk De fauw, gedeputeerde voor jeugd, huisvesting en welzijn.